

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 410. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357131040/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Ein verstimmend Fühlgewächsen,
ein Verlangen abgewandt,
ein erstarrend Zitterhexchen,
Zuckeflämmchen, nie verbrannt.

Offnes Räthsel, nie zu lösen,
steter Wechsel, fest gewöhnt,
Wesen, wie noch keins gewesen,
Leicht versöhnt und schwer verschönt.

Auf dem Kehlchen wiegt das Köpfchen
Blumenglöckchen auf dem Stiel,
Seelchen, selig Thauströpfchen
das hinein vom Himmel fiel.

Det stærkt Kunstlede i disse Strofer er overordenlig betegnende for Brentano; han er helt igennem kunstlet, som Lyriker ikke mindre end som Fortæller, men hans Maner gør sjældent Indtryk af det Affekterede, den afgiver kun Vidnesbyrd om hans Væsens halvt syge Blødhed.

Simpel og rørende klinger igennem *Spinderskens Sang* Smerthen over den lange Adskillelse fra Sophie Mereau. Digtet begynder:

Tilforn med Tonerklare
der sang en Nattergal
i Nattelufte sval,
da vi tilsammen vare.

Men ensom nu jeg spinder
den stærke, rene Traad
og synger uden Graad,
saa længe Maanen skinner.

Da vi tilsammen vare,
sang Nattergal hver Nat;
nu maner den mig, at
du kunde fra mig fare.

Og ser jeg Maanen skinne,
jeg mindes ikkun En.
Min Sjæl er stærk og ren.
Gudsfader os forbinde!

Med Rette har man prist Brentano for at han i sin Romance *Loreley* har skabt den Skikkelse, der ved andre Digteres Behand-

ling, især ved Heines berømte Sang er bleven saa levende og folkelig, at man skulde tro, den stammede fra et virkeligt Folkesagn. Med Urette har man (som Griesebach og efter ham Scherer) deri villet se en Forringelse af Heines Ære. Man har kun villet indrømme Heine den større literære Behændighed, men tillagt Brentano den rigere Opfindelsesevne. Dette er især uretfærdigt af den Grund, at Brentano selv har opnaaet sine skønneste lyriske Virkninger netop ved Benyttelse og Bearbejdelse af Folkeviser. Man læse f. Eks. Brentano's skønne Sang: *Es ist ein Schnitter, der heisst Tod*. Digtet findes som Høstsang i *Drengens Underhorn* og begynder der saaledes:

Der gives en Høstkarl, han hedder Død,
Han har Magt fra den højeste Gud,
Nu Kniven han griber
og dygtigt den sliber,
at ret den kan bide,
og vi maa det lide.
Vogt dig nu, skøn Blomsterlil!

Hos Brentano er Strofen mere tilfilet. Den lyder hos ham:

Der gives en Høstkarl, han hedder Død,
han mejer Korn, som Gud ham det bød.
Alt hvæsser han Seglen,
den prøver paa Neglen,
at ret den kan bide
og vi maa det lide!
Vogt dig nu, skøn Blomsterlil!

De følgende Strofer er i deres oprindelige Form simplere, end i Brentano's. Det hedder f. Eks i den gamle Vise:

Mangt Hundredtusind, som ej kan tælles,
hvad der blot af hans Segl kan fældes,
I Roser, i Liljer, som Øjet fryde,
Jer vil han udrydde.
Selv Kejserkroner
han ikke skaaner.
Vogt dig nu, skøn Blomsterlil!

Hos Brentano:

Mangt Hundredtusind uden Tal
for hans blinkende Le der falde skal.